

Haarlem

Gemeente Haarlem

drs. Merijn Snoek

Wethouder Jeugd, Onderwijs en Sport

Retouradres: Stadhuis, Postbus 511 2003 PB Haarlem

Commissie Samenleving

Datum 9 maart 2016
Ons kenmerk 2016/128285
Contactpersoon A.S. van der Wal
Doorkiesnummer 023-5223473
E-mail svdwal@haarlem.nl
Bijlage(n) 2
Onderwerp Tussenbericht acceptatie LHBT-sporters, motie 11.3 (2015/136817)

Geachte leden van de Commissie Samenleving,

In de Agenda voor de Sport 2015-2019 is aandacht voor acceptatie van LHBT-ers (lesbiennes, homoseksuelen, biseksuelen en transgenders) in de sport, omdat dit onderwerp vaak nog een taboe is. Meer dan een kwart van de LHBT-sporters zijn niet open over hun homoseksualiteit binnen hun sportvereniging, blijkt uit onderzoek. Een LHBT-sporter moet zich veilig kunnen voelen om uit te komen voor zijn seksuele geaardheid en moet zichtbaar kunnen zijn als LHBT-er als hij/zij dat wil.

In de Agenda voor de Sport 2015-2019 zijn de volgende doelstellingen opgenomen:

- Bevorderen van de acceptatie en de gelijke behandeling van LHBT'ers bij sportverenigingen
- Honderd sportverenigingen hebben in 2019 de 'verklaring gelijke behandeling in de sport' ondertekend
- Aandacht voor het LHBT-beleid bij sportevenementen en -activiteiten
- Na vaststelling van het Koplopersbeleid 2015-2017 volgt afstemming met de uitvoerende partners van het regenboogbeleid en SportSupport over de activiteiten in deze periode

Met motie 11.3 (2015/136817) wordt verzocht om de doelstelling voor deze periode bij te stellen naar 198 sportverenigingen (90%) die de 'verklaring gelijke behandeling in de sport' in 2019 ondertekend moeten hebben, een belonings-/sanctiesysteem te ontwikkelen dat verenigingen stimuleert te ondertekenen en een actieve bijdrage te leveren om het doel 'gelijke behandeling in de sport' te behalen.

Haarlem

2

Hierop is teruggekoppeld dat in maart 2017 een evaluatie wordt uitgevoerd naar het sportbeleid, waarin ook de stand van zaken m.b.t. ondertekening van de verklaring gelijke behandeling in de sport wordt meegenomen.

Graag geef ik u via deze brief een tussenbericht van de stand van zaken.

Wat is er gerealiseerd?

Hieronder volgt een opsomming van de activiteiten tot nu toe:

- In 2015 hebben de regenboogpartners, de Alliantie Gelijkspelen, de gemeente en SportSupport Kennemerland een aantal overleggen gevoerd over de invulling van de speerpunten uit de Agenda voor de Sport. Dit resulteerde in een aangepaste Verklaring Gelijke Behandeling (zie bijlage), waarmee verenigingen aangeven dat gelijkheid in het beleid van de vereniging is opgenomen. Bureau Discriminatiezaken heeft de regie genomen en heeft SportSupport benaderd om samen te werken. Na overleg en input van de gemeente heeft Bureau Discriminatiezaken het plan van aanpak 2016 opgesteld (zie bijlage), een bijlage van het Regenboogplan 2016.
- Alliantie Gelijkspelen (AG) heeft Haarlem als focusgemeente benoemd en heeft input geleverd aan het plan van aanpak. AG heeft aangeboden om kosteloos trainingen te verzorgen om seksuele diversiteit bespreekbaar te maken bij sportverenigingen, waardoor een veilig sportklimaat ontstaat.
- Bij bijeenkomsten voor sportverenigingen, bij sportevenementen en bij de jaarlijkse huldiging van sportkampioenen is LHBT-acceptatie benoemd en/of zijn uitingen geplaatst via vlaggen en bloemen.

Wat zijn de acties in 2016?

Wat er in 2016 gaat gebeuren, is beschreven in het bijgaand plan van aanpak 2016, namelijk:

- Training over een veilig sportklimaat. Deze wordt in 2016 door de Alliantie Gelijkspelen aangeboden aan buurtsportcoaches van SportSupport. De buurtsportcoaches brengen het geleerde onder de aandacht bij sportverenigingen.
- Het onderwerp wordt aan de orde gesteld op 22 maart bij het Politiek Sportcafé en andere bijeenkomsten voor sportverenigingen.
- Met uitingen (bijv. regenboogvlag) laat een vereniging zien belang te hechten aan acceptatie van LHBT-ers en stimuleert hiermee een veilig sportklimaat. Ook bij evenementen wordt de regenboogvlag opgehangen. Het BD schaft de vlaggen aan.
- Benaderen van sportopleidingen (InHolland en CIOS) met de vraag aandacht te besteden aan acceptatie en discriminatie in het onderwijsprogramma. Bureau Discriminatiezaken biedt gastlessen aan.
- De 15 verenigingen die in 2012 de verklaring Gelijke behandeling in de sport getekend hebben worden benaderd met de vraag wat zij ermee doen en hoe de intenties binnen de vereniging tot uiting komen.
- Nieuwe verenigingen worden benaderd om de verklaring te tekenen en ermee aan de slag te gaan, opdat het niet slechts een getekend papier is.

Haarlem

3

Aanvullend op dit plan van aanpak, betreft SportSupport LHBT-acceptatie bij het traject 'In veilige handen', een traject dat is opgenomen in het prestatieplan.

Realisatie motie 11.3

Het huidige plan van aanpak is een goede opzet, waardoor het aantal sportverenigingen dat zich gaat inzetten op acceptatie van LHBT's gaat toenemen. Er wordt ingezet op het verleiden van sportverenigingen om actief aan de slag te gaan met acceptatie van LHBT's en het creëren van een veilig sportklimaat.

In de motie 11.3 (90% van de sportverenigingen tekenen de verklaring) wordt gevraagd om een belonings-/sanctiesysteem dat verenigingen stimuleert om de verklaring te ondertekenen. De regenboogpartners hebben aangegeven geen voorstander te zijn van het geven van sancties aan vrijwilligers van sportverenigingen. Er wordt al veel gevraagd van de vrijwilligers, namelijk het draaiende houden van hun sportvereniging. De regenboogpartners handelen liever vanuit een positieve insteek, namelijk door het belonen van verenigingen die de verklaring ondertekenen. Waar gelegenheid is, krijgt de vereniging die tekent een regenboogvlag cadeau.

Met deze ingeslagen weg heb ik er vertrouwen in dat een veilig sportklimaat wordt gerealiseerd voor LHBT-sporters.

Met vriendelijke groet,

Merijn Snoek

Bijlagen:

- Plan van aanpak Acceptatie van diversiteit, waaronder seksuele diversiteit, in de sport (Bijlage Regenboogplan 2016, Bureau Discriminatiezaken)
- Verklaring "Gelijke behandeling in de Sport"

Verklaring "Gelijke behandeling in de Sport"

Sportvereniging verklaart dat zij, in de geest van acceptatie en 'fair play', zich in zal zetten, dan wel stimuleren dat zij:

- alle personen respectvol en gelijkwaardig behandelt en discriminatie op welke grond dan ook verwerpt;
- diversiteit, waaronder seksuele diversiteit, bespreekbaar maakt binnen de vereniging;
- over ontwikkelingen, advies en training op het gebied van acceptatie van diversiteit, contact onderhoudt met de gemeente, SportSupport, de eigen sportbond en Bureau Discriminatiezaken Kennemerland;
- regelmatig aandacht besteedt aan acceptatie van diversiteit in het clubblad, op de website, via sociale media en de stand van zaken jaarlijks bespreekt in de algemene ledenvergadering;
- slachtoffers van discriminatie steunt, eventueel met bijstand van deskundige instellingen;
- iemand aanwijst bij wie men terecht kan in de vereniging in geval van discriminatie (vertrouwenspersoon);
- een expliciet verbod op elke vorm van discriminerende houding of uiting of symbolen opneemt in de statuten of het huishoudelijk reglement van de vereniging;
- leden / trainers / supporters / scheidsrechters / tegenstanders / bestuursleden of medewerkers die discriminerend gedrag vertonen, hierop aanspreekt en zo nodig sancties toepast;
- leden / trainers / supporters / scheidsrechters / tegenstanders / bestuursleden of medewerkers die worden gepest en/of gediscrimineerd, beschermt en op adequate wijze opvangt.

Optioneel:

- een ledenonderzoek houdt met betrekking tot een veilig sportklimaat, waarbij in de vraagstelling ook LHBT (*lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuelen, transgenders*) –acceptatie is opgenomen;
- jaarlijks op of rond 11 oktober (nationale coming out dag) en/of op of rond 17 mei (internationale dag tegen homofobie) indien mogelijk een regenboogvlag hijst en leden en bezoekers informeert over de reden daarvan.

De vereniging verbindt zich tot zichtbare en leesbare plaatsing van deze verklaring.

Haarlem,

Vereniging:

Tak van sport:

Vertegenwoordiger:

Handtekening:

Plan van aanpak

Acceptatie van diversiteit, waaronder seksuele diversiteit, in de sport

Homoseksualiteit of seksuele diversiteit is in de sport, althans een aantal sporten, en met name teamsporten, vaak nog een taboe. Meer dan een kwart van de lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuelen, transgenders (lhbt's) is op de sportvereniging niet open over hun homoseksualiteit, zo blijkt uit landelijk onderzoek. Een lhbt-sporter moet zich veilig kunnen voelen om uit te komen voor zijn seksuele geaardheid en moet zichtbaar kunnen zijn als lhbt-er als hij of zij dat wil. Ook de wethouder van sport in Haarlem, de heer Snoek, ondersteunt dit en in de 'Agenda voor de Sport 2015 – 2019' komt het onderwerp expliciet aan de orde.

Pink Panel rapportage 2015

In het Pink Panel onderzoek dat in 2015 is uitgevoerd in Kennemerland, is gevraagd naar het lidmaatschap van een sportvereniging en hoe veilig lhbt's (het onderzoek richtte zich niet op transgenders) zich voelen om daar openlijk uit te komen voor haar/zijn lesbische, homo- of biseksuele gerichtheid.

Van de 123 respondenten die antwoord gaven op deze vraag zijn er 35 (28%) lid van een sportvereniging. Hierbij noemen zij vaak sportscholen/fitness. Een enkele keer worden teamsporten zoals voetbal, softbal of volleybal genoemd.

Aan degenen die geen lid zijn van een sportvereniging is gevraagd of hun seksuele gerichtheid hierbij een rol speelt. De meeste respondenten (89%) gaven aan dat hun seksuele gerichtheid hierbij geen rol speelt. Zes respondenten (7%) antwoordden dat dit inderdaad zo is en vier respondenten (5%) weten het niet.

Bij mannen speelt dit mijddende gedrag iets meer (9%) dan bij vrouwen (3%).

Van de 35 respondenten, die lid zijn van een sportvereniging, geven er 27 (77%) aan dat de algemene sfeer bij de vereniging veilig genoeg is om openlijk uit te komen voor haar/zijn seksuele gerichtheid. Dit is een ruime meerderheid.

Drie respondenten (9%) geven aan dat het niet veilig voelt en de overige vijf (14%) bekijken het per situatie of per persoon of zijn gewoon terughoudend omdat '*het niet aan de orde is*'.

In 2015 is in het jaarlijkse Pink Panel onderzoek de vraag toegevoegd of respondenten het afgelopen jaar intolerantie of discriminatie op hun sportvereniging(en) hebben ervaren vanwege hun homo- of biseksuele gerichtheid. Een meerderheid van 32 respondenten (91%) gaf aan dat dit niet het geval was. Drie respondenten hebben wel intolerantie of discriminatie ervaren op hun sportvereniging.

Een voorbeeld is dat het woord "homo" als scheldwoord wordt geroepen.

Regenboogplan

In 2015 was sport één van de activiteiten in het regenboogplan. De regenboogpartners, de Alliantie Gelijk Spelen, de gemeente en SportSupport Kennemerland hebben een aantal overleggen gevoerd over de invulling van de speerpunten uit de Agenda voor de Sport. Dit resulteerde in een conceptplan inzake LHBT acceptatie in de sport, maar in 2015 is het echter alleen op kleine schaal gekomen tot uitvoering en daarom willen we met overheveling van het budget, een bedrag van € 6.250,-, onder voorbehoud van een gemeentelijk akkoord, in 2016 wel actief aan de gang.

Het onderwerp is wel waar mogelijk al aangekaart: bij bijeenkomsten met sportverenigingen, bij evenementen en bij de jaarlijkse huldiging van sportkampioenen. Zowel in gesprekken als in uitingen middels vlaggen en bloemen, is het belang van acceptatie van een ieder benoemd.

Daarnaast is de Verklaring gelijke behandeling op een aantal punten aangepast. Verenigingen kunnen door ondertekening daarvan laten zien dat gelijkheid in het beleid van de vereniging is opgenomen.

Bureau Discriminatiezaken heeft begin 2016 de regie genomen en heeft SportSupport benaderd om samen te werken. Bekeken is welke onderdelen van het conceptplan uit 2015 realiseerbaar zijn met het beschikbare budget. Na overleg en input van de gemeente is dit voorliggende plan van aanpak tot stand gekomen, met een werkverdeling.

Training over een veilig sportklimaat

De Alliantie Gelijk Spelen heeft het aanbod gedaan om kosteloos trainingen te verzorgen om seksuele diversiteit bespreekbaar te maken bij sportverenigingen, waardoor een veilig sportklimaat ontstaat.

Besloten is om buurtsportcoaches, mensen die veel bij verenigingen komen en die ook andere trainingen volgen, hiervoor uit te nodigen. SportSupport benadert de Alliantie Gelijk Spelen met de vraag wanneer de training kan plaatsvinden. SportSupport zal zelf de buurtsportcoaches selecteren die aan de training deelnemen. Hierbij wordt rekening gehouden met het werkgebied, met de tak van sport waar de buurtsportcoaches actief in zijn en wat hun takenpakket al is.

Na de training gaan de buurtsportcoaches aan de slag met het geleerde.

Bijeenkomst voor verenigingen

Wij menen dat het organiseren van een bijeenkomst voor verenigingen die specifiek gaat over een veilig sportklimaat, te weinig belangstelling zal trekken. Wel zal het onderwerp op breder geagendeerde bijeenkomsten ter sprake worden gebracht.

Een eerste bijeenkomst, georganiseerd door SportSupport, staat gepland op 22 maart, namelijk een politiek sportcafé. Het Bureau Discriminatiezaken zal aanwezig zijn en het onderwerp acceptatie van seksuele diversiteit aan de orde stellen.

Wanneer een andere bijeenkomst voor verenigingen en/of sportbestuurders wordt georganiseerd, wordt gekeken hoe het onderwerp ingepast kan worden.

Uitingen

Een vereniging kan laten zien belang te hechten aan acceptatie van lhbt's en een veilig sportklimaat te stimuleren. Dat kan bijvoorbeeld, en dat is met name van toepassing op verenigingen die buitensport beoefenen, door het hijsen van de regenboogvlag.

Ook bij evenementen kan de regenboogvlag opgehangen worden.

SportSupport en het BD schaffen een aantal regenboogvlaggen aan. SportSupport zal ze inzetten bij de evenementen die ze organiseert, zoals de Grachtenloop en het BD geeft de vlag cadeau aan de verenigingen met een buitensportlocatie als ze de verklaring gelijke behandeling tekenen.

Wellicht kunnen regenboogteams meedoen aan één van de lopen.

Onderwijs

In de regio bieden zowel InHolland als het CIOS opleidingen op het gebied van sport aan, respectievelijk op HBO en MBO niveau. SportSupport zal het onderwerp acceptatie en

discriminatie op de agenda van de Raad van Advies van het CIOS zetten met de vraag of hieraan aandacht besteed wordt in het curriculum.

Daarnaast zal ook met InHolland contact worden opgenomen opdat het onderwerp geagendeerd wordt. Het ontwikkelen van speciale lesprogramma's voor sportopleidingen behoort niet tot onze expertise, maar het BD kan wel gastlessen verzorgen. Deze zullen dan ook aangeboden worden.

Verklaring gelijke behandeling

In 2012 vond in het kader van Haarlem Roze Stad een conferentie plaats voor lokale overheden en enkele maatschappelijke organisaties. Onderwerp was wat gemeentes kunnen doen om acceptatie van seksuele diversiteit te vergroten. Verschillende terreinen kwamen hierbij aan bod en één daarvan was sport. Toen is in Haarlem de verklaring gelijke behandeling in de sport geïntroduceerd. Een aantal verenigingen heeft toen getekend. In 2015 kwam de verklaring gelijke behandeling weer aan de orde, namelijk in de nieuwe sportnota en in een raadsnotie die is aangenomen.

Er is inmiddels een iets gewijzigde versie van de verklaring opgesteld.

Het BD gaat de verenigingen die destijds getekend hebben, actief benaderen met de vraag wat zij ermee doen en hoe de intenties binnen de vereniging tot uiting komen.

Daarnaast gaan we meer verenigingen benaderen om de verklaring te tekenen en ermee aan de slag te gaan opdat het niet slechts een getekend papier is.

Waar gelegenheid is, krijgt de vereniging die tekent een regenboogvlag cadeau.

De buurtsportcoaches die de eerder genoemde training hebben gevolgd, kunnen in hun contacten met de verenigingen waar zij werken, de verklaring ter sprake brengen en promoten.

Bureau Discriminatiezaken en SportSupport vertrouwen erop dat ze gezamenlijk tot een effectieve uitvoering van dit plan van aanpak kunnen komen.

Begroting plan van aanpak LHBT en sport 2016

Uitgaven

Vlaggen	€ 400,00
<i>regenboogkleuren 150x250 cm voor buitensportverenigingen en bij evenementen 20 stuks</i>	
Verklaring gelijke behandeling	€ 150,00
Voorlichtingen bij sportopleidingen	€ 450,00
<i>CIOS InHolland vooroordelen en discriminatie</i>	
SportSupport Kennemerland inzet	€ 2.750,00
Bureau Discriminatiezaken inzet	€ 4.000,00
<i>incl. inzet uit eigen middelen</i>	
<hr/>	
totaal	<u>€ 7.750,00</u>

Inkomsten

Regenbooggelden	€ 6.250,00
Bureau Discriminatiezaken	€ 1.500,00
<i>eigen middelen</i>	
<hr/>	
totaal	<u>€ 7.750,00</u>